

krite plavale so po njem; zelo globoko je in zmirom enako, voda njegova se vidi čisto črna. Na skali nad jezerom našel sem napis: Pavich, Bolle, Šest 1871.

Še naprej gori, že prav pod Vršacem, ki ga je naš Vodnik, ves navdušen velikanskega gorenskega sveta, tako krasno popisal, je „Rujavo jezero“ in koj zraven njega zadnje jezero „na portnah za timenom“, kterih pa nisem šel pogledat, ker so, kakor mi je gori omenjeni Bovčan rekel, še pod snegom. Tedaj pozdravljen mi bodi za danes ti velikanski Vršač z obema jezeroma! Drugi pot se vidimo, kajti ura je že 10., ob 7. pa moram biti na Bleškem jezeru. Ali bo to mogoče, vprašam Primoža. „Predolgo sva se povsod mudila — vendar, gospod, če ta najhitrejšo narediva, sva ob 3. uri v Srednji vasi“. In Primož jo je zadel, kakor se sploh, kedar sem ga vprašal, koliko je ura, nikoli ni zmotil za 5 minut. Jela sva res hitro hoditi. Čez „Gvaško brdo“ sva prišla k „Beli skali“ $\frac{3}{4}$ na 12. Navzdol gredoč pa zavpije Primož: „Ježeš! moja kočica gori; ravno k pogrebu prideva!“ Ko prideva do pogorišča, vidiva, da je požar pokončal celo pohištvo; samo tram je bil še dober. In milo zdihne Primož: „Pa le spet je naš „bohinski prijatelj“ to napravil!“ Silim ga preč, ker pomagati ni nič več; al on se zmirom le nazaj ozira in toži: „moja kočica, moja kočica!“ Res hudobno mora biti tako srce, kteremu se ne smili ubogi Bohinec! — Ura je bila 12. Ker pri maši nisva mogla biti, mi reče Primož: „Gospod! ali Vam smem lepo molitvico moliti?“ — Le! — kajti meni se zelo mudí. Ko jo končá, sliši zvonec in kmalu zagleda Bovčanskega pastirja; brzo skoči k njemu ter ga vpraša: „Fant! kdo je moja kočica zapalil?“ — „Jaz ne vem“ — dobil je za odgovor. „Kdo pa?“ in v tem hipu ga zgrabi za ušesa; fant se strga iz njegovih pestí in zbeži.

Zdajci gréva po dolini naprej, in v pol ure prideva do „Črnega jezera pod orlovim kamnom“. Jezero črno na videz je globoko, srednje velikosti, pa že bolj gorko. Od todi naprej raste smreka; tukaj doge delajo za škafe.

Ob 1. uri bila sva ravno na robu nad Savico. Primož me popraša: Gospod! ali se vam rado v glavi zvrtili? „Ne!“ — To je dobro — pravi — potlej pa že prideva tū doli. Ko pa se ozrem navzdol, me vendar malo groza obide; al mislim si: vsaj morava naprej. Koračila sva tedaj naprej. Ko sva okrog skal se začela zavijati, zapaziva dva gada, ali kakor jim tukaj pravijo, modrasa, enega belo-črnega, drugega rujavo-črnega križastega. Po stopnicah „v smrekah“ vsekanih sva se plazila naprej in tako na levi strani Savice ob $\frac{3}{4}$ na 2 prišla sva k Bohinskemu jezeru.

Majhen čolniček je sicer na kraji privezan bil; al ker se je zelo k hudemu vremenu pripravljalo, bilo je jezero jako nemirno, tedaj nevarno; zato sva jo raji na levi strani za jezerom potegnila in prišla, sicer srečno, pa vsa mokra ob $3\frac{1}{4}$ uri v Srednjo vas k Švicu.

Malo kosilce se mi je zdaj kaj dobro prileglo. Slovo sem vzel od poštenih Bohincev s srčno željo, naj jih pravični Bog reši kmalu hudih nadlog! Iz polnega grla zavpijem: „Na zdravje!“ z Bogom! — in se odpeljem. Ob 6. uri sem bil na Bleškem jezeru „pri Petranki“.

Tako sem v enem dnevu obhodil devet jezer — od 5. ure zjutraj do 6. popoldne.

Morebiti te moje črtice še koga družega napotijo, da ne ostane samo pri Bleškem jezeru, temveč da gré ogledat čudapolnih krajev, o kterih naš Vodnik poje:

Pod velikim tukaj Bogom

Breztelesen bit' želím,

Čiste sape sred' mej krogom

Menim, da že v neb' živim!

Zdaj pa še nekaj:

Ker je čas prišel našega slovenskega velikana „Triglava“ obiskovati, naj povem, da sva lansko leto 18. septembra z gosp. Jeločnikom za vodnika imela Šesta in njegovo hčer Rozalko. Šli smo iz Srednje vasi, prenočili na Belem polji, od 8. do 10. ure smo bili na vrhu; doli smo šli čez „Sedlo“ in „Krmo“ in prišli ob 5. k „Šmercu“ v Mojstrano. Ob 7. uri zvečer se še le železnica iz Dovjega proti Ljubljani odpelje. Pot na Triglav je toliko popravljena, da se povsod lahko in brez nevarnosti gré. Iz Ljubljane se v 2 dnevih lahko cela pot dovrši. Tedaj le gori na goro!
France Kadilnik.

Dopisi.

Iz Gorice 7. julija. (Časništvo naše in pa preparandija.) Kdor bo hotel popisati natančno zgodovino goriško, ne bo smel pozabiti leta 1872., ki ni samo važno zaradi mnogih prestvaritev v naši Gorici, nego je tudi imenitno zaradi literarnega in političnega gibanja, vršičega se v našem lepem mesticu. Časniki rastejo tukaj kakor gobe iz zemlje in povrh tega, da imamo 3 slovenske in 2 italijanska časopisa, je včeraj italijanski liberalni humoristični list „Il Pettine“ prilazil na beli dan. Osoda pa mu je bila brž pri rojstvu tako nemila, da je bil zaradi neke satirične podobščine konfisciran. Prvi „Glasov“ list je 5. dne t. m. izišel. Vse kaže, da bo zadostoval svojemu geslu, glasečemu se: „Za vero in domovino! Le to si predrznemo svetovati, naj bi se ne sprejemali taki dopisi, kteri so brez vsake važnosti, in bi lahko naklonili nezadovoljnost čitajočega občinstva. Tudi bi bilo dobro, da bi „Glas“ prinašal tudi umrle v Gorici, da ne bi tukajšnjim Slovencem trebalo segati po tukajšnjem „Gorizianu“ ali „Izonzu“, da stoprv poizvé. — Štipendije na tukajšnjem izobraževališču so se vendar enkrat podelile. 2100 goldinarjev se je razdelilo med 24 pripravnikov, izmed kterih sta le 2 dobila po 200 forintov, ostalih 22 je prejelo po 100 ali 50 gold. Pri tem pa si ne moremo kaj, da ne bi izrekli resnice, da se je pri podelovanju štipendij marsikakemu preparandu krivica zgodila. Neki pripravnik je ob času vlozbe svoje prošnje za štipendijo šel tukajšnjega vodje vprašat: ali bi mu svetoval, da bi prosil za štipendijo. Zaničevaje ga vodja zavrne: „kaj vi, pri svojih pomanjkljivostih bi se pridržnili kaj takega prositi!“ — Omenjeni pripravnik na to prošnje res ne vloží. Ko pa je bila seja in je šlo za to, komu se ima štipendija podeliti, bil je menda gospod vodja v nemalih zadregah, ko ga poprašajo: zakaj pa x. ni prosil? Ni nam znano, kaj je na to vprašanje šolskega svetovilstva odgovoril. — Štipendije so se potem razdelile in v razredu, kjer je omenjeni pripravnik, so vsi jih prejeli razen njega. Neka imenitna oseba je neki omenjenemu pripravniku rekla: „Sie hätten das Stipendium auch bekommen, wenn Sie eingereicht hätten“. Prašamo tedaj, ali ni to očitna krivica? In zopet drugemu pripravniku niso hoteli nič dati, češ, da je zadosti premožen. Pripravnik in pa — zadosti premožen?! Kakor se dosedaj reč kaže, imamo malo od sedanjih tukajšnjih pripravnikov pričakovati; posebno v 1. letu je več en ravs in kavs med Slovenci in Lahi. Nekteri Lahi omenjenega leta so celo tako predrzni in surovi, da vpričo profesorjev v šoli se jamejo suvati, pretepati itd. Ali moremo pričakovati od takih ljudi, da bodo kedaj sposobni odgojitelji njezne mladine? Zakaj učitelji o teh dogodbah molčijo?

Resnicomil.

Iz Gradca 7. julija. A—ž. — Tukajšnji katoliško-konservativni-politični list „Grazer Volksblatt“ je 14. maja l. l. policija konfiscirala zaradi nekega članka „Modus vivendi“, v kterem je ministra Stremayr-a zaradi

tega in unega pikal. Deželna sodnija te konfiskacije ni potrdila; al policija je rekurirala do nadsodnije, a tudi ta je konfiskacijo ovrгла. Čudno se tukaj marsikom zdi, celo tudi liberalnim Nemcem, da „Tagespošte“, ki mnogokrat grdo psuje duhovščino, cerkev, tukajšnjega škofa itd., nikdar ne zadene enaka osoda. To kaže, da policija z drugo mero meri „Tagespošto“, kakor „Volksblatt“. Ker že o „Volksblattu“ pišem, naj povem še eno. Ta list donese svojim bralcem vsakih 14 dni posebno prilogo „Sonntagsbote“, ktera je pisana posebno za kmetiške ljudi in je po srednjem in gornjem Štajarskem med prostim ljudstvom najbolj razširjen list. Ker izhaja le vsakih 14 dni, zato po postavi ne potrebuje kolka. Al prišel je nedavno v administracijo finančni komisar in zahteval, da se mora tudi od tega lista kolek plačati. Ko se mu je prav dobro zavrnilo, da tudi tukajšnji „Steirer Seppel“, ki tudi vsakih 14 dni izhaja, ne plača kolka, je neki rekel — komaj verjetno! — da postava se dá iztegniti in skrčiti, kakor se hoče. Ako je tako govoril cesarski uradnik, vprašamo očitno: „gleiches Recht für Alle!“ (vsem enaka pravica). Kje si?

Iz Lozic pri Ipavi. (Konec.) — Ne morem si kaj, da bi pri tej priliki neke hude napake, ki je po vsej Ipavi domača, očitno ne pograjal. Na sv. Ivana večer je po vsi dolini tako pokanje z možnarji, kakor da bi Prusi Pariz bombardovali. In kdo strelja in poka, da se krog in krog razlega, da od očaka Nanosa odmeva? Sami 8- do 12letni pastirji — pobalini — nosijo pri sebi po 4—5 funtov smodnika, bašejo in smodijo možnarje. Prašam zato: ali je to varno, ali je to pametno, da župani kaj takega privolijo? Letos so se pri tem neumnem streljanju silne nesreče pripetile. Na Vrhovih je nekemu fantalinu možnar ves obraz razmesaril; pri nas se je drugemu pastirju smodnik zažgal; obleka se mu je vnela; predno so ga ljudje rešiti mogli, se je po životu hudo opeknel, in zgorel bi bil siromak, da ni bilo pomoči blizo. Dva druga bosta pa na obrazih, dokler bosta živa, znamenja nosila; žalostna se bosta vedno spominjala na večer sv. Ivana! Še več takih primerljejev bi lahko naštel, pa naj bo to dovelj! Mislil bi si človek, da bojo te in take nesreče ljudi odvrčale, da ne bodo pri vsakem plesu in ženitovanju streljali, in da stariši ne bodo otročajem za smodnik denarja dajali. Pa vse zastonj! Povejte nam — prosim — drage „Novice“, ali je kaka postava zastran streljanja, *) in ako je, zakaj se je župani ne držijo. Slavno okrajno glavarstvo pa se predrznemo prositi, naj blagovoljno ukaže, da se soseskini možnarji pri županih hranijo, da bodo župani odgovorni, da ne bojo pri ženitovanjih pijani fantini in na večer pred sv. Ivanom pastirji streljali, da se pri cerkvenih in drugih slovesnostih pametnim možem možnarji izročijo in da prodajalci smodnika 14letnim pobalinom — kakor se je letos zgodilo — smodnika ne prodajajo. Če bojo župani na vse to pazili, se bo mnogo manj nesreč pripetilo, in vsak pameten človek jim bo za to hvaležen.

Iz Kostanjevice. (O „dobrem gospodarju“. Konec.) Pa Gač ne gospodari „dobro“ samo z mestnimi pravicami, on gospodari „predobro“ tudi z mestnim denarjem. To je tudi pokazal tako lepo, da nikdar tega. Gosp. Pihlar je umrl — Bog mu daj večni mir in pokoj! — in zapustil nekaj tisočev; tedaj gotovo toliko, da bi se iz njegove zapuščine lahko plačala pogrebna; ni tedaj najmanjšega vzroka bilo, da bi mesto plačalo pogrebno. In vendar je Gač segel v „mestno“ kaso in je nekih 70 gold. (ali koliko) plačal za pogreb; meščanov pa, katerih je denar, še nič prašal ni. Ali Gač ne vé, da mestna kasa ni njegova kasa, in da mestni denar

*) Nam ni znano družega kakor to, kar splošna varnost zahteva. Vred.

ni njegov denar?! Ko so meščanje svojo pravično nevoljo pokazali nad tem, stisnil je — kakor se reče smešno — rep med noge in 40 gold. (ali koliko) je bilo povrnjenih. Kdo pa povrne vse drugo? Mesto imalo malo denarja, in še s tem Gač, „dobri gospodar“, po nespametnem šari. In ko bi ga tudi imelo veliko, saj ima še več potreb; in marsikteremu meščanu bi se z mestnim denarjem storilo več dobrega, kakor s tem, da se je vrgel za pogreb!

Še nekaj. Kostanjevica je mesto. Pa ker je imela takošne gospodarje, kakoršen je Gač, zato ni imela tržnih dni. Ko bi bil Gač dober gospodar za mestno čast, moral bi bil reči: „Kostanjevica je mesto, spodobi se, da ima tržne dni“ in bi se bil trudil, da jih dobó. Ko bi bil Gač dober gospodar za mestno premoženje, moral bi bil reči: „Naše mesto bi lahko kaj tržnine dobilo, ako bi imelo tržne dni“ in bi se bil trudil, da jih dobó. Pa Gač, „dobri gospodar“ se ni pognal za tržne dni. Pognali so se pa meščanje, katerim je kaj mar za mestno čast in za mestno premoženje. In kdo je bil zoper tržne dni? Čujte! „dobri gospodar!“ Porečete morebiti: kako to? — Gač je trgovec; trži z vsem, s čemur se more: s suknom in s platnom, z bičem in s torbo, z maslom in s slanino, s kašo in z ješprenjem in s koruzo itd. itd. Tržni dnevi bi bili mestjanom in mestu v dobiček; njemu pa v škodo; zatoraj: ne smejo biti! In vendar jih imamo vkljub vpiranju „dobrega gospodarja!“ Tako poštena stvar vselej zmaga preje ali kasneje, če bi se tudi deset Gačev ustavljalo!

Zato Gač, bodite v štacuni: tam znate dobro gospodariti. Skrbí za mesto pa prepustite drugim možem, kateri imajo kaj srca do mesta!

Pa to je čudno! Meščanje se otepljejo dobrega gospodarja, kakor živina obada, zabavljajo čez-nj in čez njegovo „dobro“ gospodarstvo: Gač pa, kakor bi bil slep in gluhi, ne vidi nič, ne sliši nič — le naprej rije, da bi ga za pet ran Božjih še pustili, za mesto „dobro“ gospodariti. Po vsi sili hoče še dobro gospodariti! Teka sèm ter tje, meščanom na dušo govori, trka na prijateljstvo, prilizuje se jim, tudi vrže kteremu kaj, le da bi ga še pustili „dobro“ gospodariti! Pa, hvala Bogu! velika večina meščanov, katerim je mar za resnico in pravico, noče nič vedeti o njem. Dolgo, veliko predolgo je on druge vodil za nos; zdaj pa drugi krepko cukajo njega za nos. Proč tedaj z „dobrim gospodarjem“, ki mestu dela škodo, ne pa dobička! Proč z očmom! Oče, pravi oče naj prevzame skrb za mesto, in to se kmalu olepša in opomore, da bo veselje! V to pa pomozí Bog in razsvitljena pamet meščanov!

Meščan.

Iz Dolenskega. (Konec.) Gač potem dohajočemu lajtnantu Sušteršiču, *) svojemu žlahtniku, naproti hití, ter ga tudi pregovori, da se od kora loči. S tema begunoma odideta še dva druga gardista, namreč že zgoraj imenovani bobnar in še nek drug, ki je bil že tako tudi vpisan v Gačevo finfarsko krdelo. Ostali bobnar odhajočim kakor za popotnico nektere prav šaljive zabrusi.

*) Lajtenant Susteršič je pozneje, obžalovaje vse te nerodnosti, rekel, da njega sta k temu pripravila le Gač in Podboj. Al kaj imata ta dva zapovedovati g. Susteršiču? On je c. k. uradnik pri grajščinskem oskrbnístvu. Njegov predstojnik je jako vrl uradnik pa tudi dober kristijan, zato pa tudi od ljudstva in duhovstva čislán in spoštovan, tako, da se prav mnogokrat čuje, Bog nam daj mnogo tacihi gospodov kot je g. Bele, pa reši nas Podboja in njegove svojbine, drugače bo iz naših lepih pokrajin popolnoma zginil ljubi mir, z mirom vred pa tudi vse spoštovanje do viših bodi-si duhovskih pa vzlasti še svetnih. Resnice tega se more prepričati sleherni, kdor se z našim sicer priprostim pa poštenim ljudstvom o tej zadevi le količkaj meni. To sodbo morete čuti pa tudi iz ust vseh poštenih gosp. uradnikov samih. Tedaj, gosp. Susteršič, le bolj značajno, pa bo vse prav! Pis.

Tudi nekega trobentarja ni bilo, ki pa je pozneje povedal, da so ga napojili. Na to pride g. stotnik, ki o vseh teh dogodkih ni čisto nič vedel, ter odpelje svoje krdelce k procesiji. Še le pozneje se mu je povedalo, kaj se je zoper njega snovalo, in to je poštenjaka se ve da močno razžalilo.

To so resnični Kostanjeviški velikonočni dogodki, o katerih, se ve da, „Tagbl.“ dopisnik molči, ker mu v njegovo umazano kramo ne pašejo, in ker bi potem, ako bi vse tako povedal, kakor se je v resnici godilo, nič več ne lagal.

Prašam zdaj: kdo dela zdražbe, kdo prepire podžiga, kdo hujska in si prizadeva napraviti pretepe. *) Čast tedaj gardistom, ki se takemu sleparstvu nikakor niso vdali, marveč se za spodobno spoštovanje svojega stotnika in poštenega someščana tako krepko potegnili. Gotovo pa tacega človeka, kot je ta nadlajtnant, zavoljo kterega sta od kora odstopila že dva gardista, ki je zakrivil one žalostne dogodke o veliki noči, ter s tem ne le kora, ampak vsi fari napravil veliko sramoto, pri kora več obdržati ne morejo, ako se na čast kora in spoštovanje svojega stotnika še kaj drži; razen če se Gač od nog do glave ves spremeni in si za popravo tega prizadeva, kar je zakrivil dozdej.

Sleherni, ki vse te resnične dogodke nepristransko primerja s „Tagbl.“ obrekovanjem in lažmi, mora spoznati, kako podobna sta si Kostanjeviški „Tagbl.“ dopisnik in pa volk požeruh, ki plane na ubogo nedolžno jagnje, da je razmesari, češ, da mu vodo kalí, akoravno jagnje od spodaj pije, volk pa od zgoraj iz potoka. Sleherni poštenjak mora pa tudi spoznati, da le silo predrzna tukajšnja svojbina je kriva, da moramo v naši, drugače miroljubni fari preživeti toliko žalostnega.

Ker pa te zlobnosti ne le kmetiškim farmanom, temuč tudi mestjanom, ktere bi liberalna klika rada pod svoje peruti spravila, že grozno presedajo, in zlasti zato, ker bi ta koterija v svoji zlobni prekanjenosti utegnila vse te dogodke tako presukniti, kakor da bi jih uganjala narodna stranka, zato so se podali 3. aprila 3 mestjani (gardisti, se ve da vsi trije šarži) v Krško ter so ondi vse okrajnemu glavarju odkritosrčno razložili, zlasti o g. Podboju rekli, da, odkar je on v Kostanjevici, ga ondi ni mirú, in ga tudi ne bo, dokler se ne odstrani. Grof Chorinski se je čudil popisanemu rogovilstvu Podbojevemu zlasti tudi Gačevemu in obljubil to reč prihodnji uradni dan v Kostanjevici natančneje preiskati. Upati se sme, da ta reč zaspala ne bode, akoravno se žalibog! v njej do danes še nič ni zgodilo. Kostanjeviškega župana g. Severja pa, ki se sam udeležuje takih početij, kakor je bilo zlasti ono v gostilnici pri Bučarji veliko soboto večer, vprašamo: ali ne pozna §. 28. srenjskih postav, ki veleva županom skrbeti za red, in kedaj da misli razpisati nove občinske volitve, ktere mu deželni zbor, na prošnjo kostanjeviških občanov razpisati veleva? Miroljubni in za blagor našega mesta zavzeti možje vsi od prvega do zadnjega so do grla siti tacega županstva!

Iz Ljubljane. — Za prihodnjega deželnega glavarja na Kranjskem imenuje včerajšnja stara „Presse“ dr. viteza Zavinška.

— C. kr. deželni predsednik grof Aleksander Auersperg je pretekli teden prevzel predsedstvo vladno in sprejemal poklone uradnih, korporacij, društev in posamnih oseb.

— (Deželni odbor) je v seji 6. dne t. m. sklenil, da se s skladno cesto, ktera se vsled sklepa deželnega

zboru leta 1869. iz Kočevja dela v Črnomelj, od Miklarjev naprej, počaka tako dolgo, da se bode vedelo, kje se bode naredila dolenska železnica, zarad ktere je bila te dni komisija na ogledu. Ker bi se po železnici, ki bode gotovo skozi Črnomeljski kraj peljala, znalo pokazati, da se nova skladna cesta, za ktero bo treba mnogim posestnikom svet drago odkupiti, ne dela tam, kodar je zdaj odmerjena.

— (Iz odborove seje družbe kmetijske) imamo še omeniti, da podružnica Rateška na Dolenskem je razodela mnogo želj; odbor jih ne bode prezrl, kedar pride na delitev juncev, ovác in semen; — prošnji g. Antona Pajmona, kaplana v Rihenbergu na Štajarskem, se je zadostilo; poslale so se mu vse slovenske gospodarske knjige, ki jih je družba kmetijska na svetlo dala, da jih razposojuje za berilo kmetom svoje fare; — ministerstvo kmetijstva je družbi poslalo Burgovo mašino za prešati drenažne cevi; mašina se je izročila gosp. Francu Kotniku v Vrdu, da jo skuša; — podružnica Vipavska naznanja, da je sedanji njen predstojnik nadučitelj Barlè Vipavo zapustil in se v Slovenji Gradec preselil in da namesti njega je za predstojnika podružnice bil izvoljen gosp. Matevž Koder, fajmošter na Slapu; odbor je sklenil, novega predstojnika brž naprositi, naj skusi občinsko trtnico v Vipavi na noge spraviti z državno podporo. Kot novi udje družbe kmetijske sobili v tej seji sprejeti: gosp. dr. Kapler, gosp. E. Metz, umetni vrtnar, gosp. A. Rojc, posestnik v Št. Pavlu, gosp. Bl. Korošič, posestnik v Koprivniku, gospodje: posestnik Fr. Kralj, P. Povše, Mat. Zavrl in Ig. Repše iz podružnice Rateške, gospodje: Fr. Mazzi, poštar in gospoda učitelja Janez Mandelc in A. Berčič v Starem trgu, in pa gosp. K. Klinar, fajmošter v Sturji, in gosp. Leop. Klinar, kaplan v Vipavi.

— (Velika „beseda“ na pomoč nesrečnim Čehom) je bila sijajna na vsako stran: prolog gosp. Nollia izvrsten, izvrstno petje naših gospodov pevcev in izvrstna godba vojaška, — gostov okoli 1000 stanov in tudi najviše gospode, — čistega dohodka pa 345 gld. Zadovoljen je vsak zapustil prostorije čitalnične v sladki zavesti, da je nekoliko pomagal nesrečnim svojim bratom na Českem.

— Sokolovega izleta v Loko, o katerem bomo obširneje prihodnjič poročali, se je blizo 900 Ljubljančanov vdeležilo.

— Kakor so mizarski delavci (kseli) že pred nekimi tedni odpovedali svojim mojstrom delo, tako so storili v pondeljek vsi tesarski delavci. Drugi pot bomo o tem uporju delalcev, ki so ga v Ljubljani prvi začeli krojači (žnidarji), kaj več govorili.

— (Glasoviti voják Prelesnik), umetnik v ponarejanji bankovcev in v pobegu iz jetnišnic, je v soboto sopet všel iz zopora v ljubljanski kosarni skozi 3 straže; v pondeljek so ga lepo oblečenega v neki krčmi žandarji vjeli v Zatičini in v Ljubljano pripeljali trdo zvezanega. Zdaj ga imajo, dokler je zopet ne bode popihal.

— (Siloviti morivec Drmastija), nekdanji strah vsi gorenski strani, ki je pred dvema letoma v gozdu v Šmeledinski okolici grozovito umoril samotno deklè, se je v nedeljo v jetnišnici na ljubljanskem gradu, v samotnem zoporu, z jermenom, ki ga je imel okoli pasa, sam zadavil. Prav je, da taka pošast gré iz življenja tako, kakor je živela!

— (Pobirki iz časnikov.) Grozoviti ravs se je po časnikih in posebnih brošurah vnel o tem: ali naj se železnica dolenska pelje po Krški ali Temeniški dolini, najbolj pa kričijo nekteri Novomeščani in njim na čelu gosp. Langer, ki so v konsorciju Vilkensovem. Če pogledamo v stenografični zapisnik dežel-

*) Kar bi se bilo gotovo zgodilo, ako bi bil zastavonosce v nadlajtnantovo hišo zavil, ker za zastavo bi se bili pa udarili, čul se je kakor en glas med gardisti. Pis.

nega zboru kranjskega leta 1866., beremo na str. 384. govor gosp. Kapele-a, takrat deželnega poslanca iz Dolenskega, da je gorko priporočal železnico skozi Krško dolino čez Žužemburg, potem čez Črmošnice skozi Semiško goro čez Metliko ali Črnomelj itd., ki jo predlaga zdaj deželni komité ljubljanski, in čujte! gospodje Langer, Klemenčič in Rozman so bili poslanci 1866. zboru; al nihče ne takrat ne pozneje ni nasprotoval omenjeni črti, — zdaj pa je nemškutar Langer prvi trompetar zoper ta načrt in sramoti poštene ljudi, ki ne trobijo v njegovega „konsorcija“ rog in Vošnjakov „Slov. Nar.“ mu pomaga. — Kdor misli, da je s „Tagblattovsko“ koterijo sprava mogoča, naj bere, kaj umazani ta list o izletu „Sokola“ Kranjsk. in Ljubljansk. v listu 159. in 160. piše, in naj nam pové, ali je mogoče še bolj surovo pisariti kakor je to-le: „Der hiesige Turnverein hat sich heute früh abermals unter Trompetengeschmetter, Hahnengekräh und Hundegebell um den von der Citalnica entliehenen nationalen Lappen gescharrt, diessmal, um die Gegend Lak's durch seinen Besuch unsicher zu machen“!! In to in enake psovke se smejo tiskati pod ministrom Auerspergom II.?! In takemu listu pomaga mestni župan in deželni odbornik g. Dežman!

— Gospoda dr. Jan. Bleiweis in dr. E. Costa sta vredništvo prosila, naj v današnji list sprejme sledeče pismo, ki sta ga danes izročila predsedstvu „deželnega komiteta za železnico dolensko“:

Slavno predsedstvo!

Konec leta 1865. se je na poziv rajnega dr. Lovro Tomana ustanovil deželni komité v Ljubljani, ki naj dela na to, da se naredi železnica iz Ljubljane v Beljak.

Po sklepu kranjskega deželnega zboru v seji 29. januarija 1866. dobil je deželni odbor nalog, da izmed sebe pošlje enega odbornika v ta komité; odbor je mene, podpisanega dr. J. Bleiweisa, za to odločil. Da tudi glavno mesto ljubljansko je zastopano v tem komitetu, sem bil jaz, dr. Costa, ko tadANJI mestni župan, poslan v ta komité.

Ko je za deželo našo jako važna in koristna gorenjska železnica (ljublansko-trbiška) bila srečno dognana, je ta komité sklenil, misliti na drugo nič manj važno železnico dolensko (Ljubljansko-karlovska), in poprijel se je brž začetnih del.

Edini cilj in konec tega, da sva se podpisana marljivo udeleževala delovanja tega komiteta, bil je ta, da bi po svoji moči pospešila korist domovine naše tudi v tem narodno-gospodarskem oziru.

Podoba je zdaj, da se utegne tudi dolenska železnica narediti; al hudo strastni boj, lahko se reče, boj na življenje in smrt, se je v tem hipu vnel med zastopniki in med zagovorniki dveh nasprotnih si potov.

Ker tudi deželni komité v tem boji mora svoje stališče trditi, pripravil je ozir na te dogodbe naji podpisana deželna poslanca in deželna odbornika na to, da — v popolno brambo svojega objektivnega stališča — nepriklicljivo stopiva iz deželnega komiteta.

Naj slavno predsedstvo ta najini izstop blagovoljno v vednost vzame in tudi naznani ostalim gospodom udom tega komiteta.

S zagotovitom velicega spoštovanja

V Ljubljani 15. julija 1872.

Dr. Jan. Bleiweis. Dr. Etb. Costa.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Presvitli cesar je 11. dne t. m. prijazno sprejel deputacijo, ki mu je iz Zagreba prinesla adresu hrvaškega deželnega zboru. Več o tem spodaj.

— Vladni časniki pišejo, da se deželni zbori ne začno že meseca oktobra, ampak še le novembra meseca, ker bote delegaciji imele 6 tednov dela.

— Za prihodnje leto bodo stroški za vojaštvo 6 milijonov viši kakor so bili letos. Minister vojaštva je še veliko več zahteval, pa finančna ministra sta rekla, da ni denarja.

Česko. — 9. dne t. m. je spet nektre kraje česke dežele zadela huda nesreča povodnje po vtrganem oblaku, in skor še huja ko uni dan.

— Iz Prage pišejo liberalni listi mnogo iz zasačene „zarote“ zoper življenje ces. namestnika generala Kollerja, in to kar naravnost podtikujejo voditeljem državnopravne opozicije!! Preiskava sodniška bode kazala, da tako natolcevanje je grozno perfidno, in bode odkrila resnico.

— *Hrvaško.* Iz Zagreba. — V zadnjem listu smo naznanili, da je po dogovoru z narodno stranko po dr. Rački-u osnovano adresu deželni zbor z veliko večino sprejel, izpustivši le — na odločno željo Njegovega Veličanstva — oni stavek, ki se ostro pritožuje zoper vladu poslednjih let. Ker je Njegovemu Veličanstvu zdaj ta pritožba prišla na znanje, lahko so narodnjaki ta stavek konečno iz adrese izbrisati dali. Adreso je na Dunaji predsednik Mazuranić izročil kralju z nagovorom v hrvaškem jeziku, v katerem je posebno povdarjal potrebo predrugačenja sedaj med Hrvaško in Ogersko obstoječe pogodbene postave in pa celokupnost trojedne kraljevine. Njegovo Veličanstvo kralj je milostno sprejel adresu in je v nemškem odgovoru obljubil, da bode dal nálog ogerski kraljevinski delegaciji za obravnavo onega predrugačenja, — o Dalmaciji odgovor kralja nič ne omeni. Deputacija se je zadovoljna vrnila v Zagreb. — 15. dne t. m. je imel deželni zbor sopet se začeti, pa ga ni bilo zato, ker — nikogar ni, ki bi zastopal vladu!! — Zmerni baron Prandau je tako srečen posredovalec med magjarsko in narodno stranko, da se magjarska stranka že zelo ruši in „Narod“, Rauchov hlapec, jo zato že hudo psuje.

Iz Dalmacije. — Velikansk tabor se snuje letos zato, da v razgovor pridejo narodne zadeve slovanske. Italijani se že zdaj tresejo strahú.

Ogersko. — Volitve v zbor so končane. Deakovci (vladni) so z neizmerno silovitostjo si priborili 23 poslancev več, kakor so jih imeli v poslednjem zboru. Na voliščih je pa neki 15 ljudi mrtvih obležalo. To je magjarska „ritterlichkeit“!

Žitna cena

v Ljubljani 13. julija 1872.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 50. — banaške 7 fl. 5. — turšice 4 fl. 40. — soršice 5 fl. 20. — rž 4 fl. — ječmena 3 fl. — prosa 4 fl. 20. — ajde 5 fl. 20. — ovs 2 fl. 10. — Krompir 3 fl. 20.

Loterijne srečke:

v Gradcu	} 13. julija 1872:	40.	83.	67.	14.	89.
na Dunaji		88.	52.	67.	89.	38.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 27. julija.